

REVISTA POLITICĂ

Abonamentele:

În Austro-Ungaria pe an pentru cărțurari 8 cor., pentru țărani 5 cor., în România și străinătate pe an 10 cor. Abonamentele se plătesc înainte la administrație și se pot face pe 6 sau numai pe 3 luni. Un număr 15 bani.

Inseratele:

se trimit numai la administrația foii și costă: un rând petiț, sau spațiul său, prima dată 12 bani, a doua oară 18 bani, a treia oară 24 bani. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Apare în fiecare Duminică.

Redacția: strada Tâmplarilor N-rul 16.

Administrația: strada Dragoș N-rul 3

Ce fac deputații Sucevii?

(Aceste rânduri le pot citi cu folos toți țărani noștri!)

Așa ne întreabă mai mulți gospodari frunțași din districtul nostru. Le dăm răspuns mai la vale, ca să-l poată citi toți țărani din districtul Sucevei, cari au dreptul ca alegători, să știe ce fac acei domni, cărora le-au dat cu glasurile lor cinstea și puterea de deputat, care este dator să lucreze apoi pentru țărănime,

Domnului deputat din dietă (sfatul țării în Cernăuți) Titus Onciul i-a fost mai greu până s'a ales deputat, că de-acolo înainte nu și-a mai arătat obrazul prin districtul Sucevei. Pentru țărănime n'a făcut până acuma nimic. Poate de acuma înainte va face ceva. Căci și-a adus din Viena o mașină de sburat în vâsduh și de un an de zile îi poartă pe Cernăuțeni de nas că li va arăta, cum se poate sbura în vâsduh ca paserile ceriului. O samă zic, că, îndată ce se va rădica în vâsduh, o să vie la Suceava, ca să lucreze pentru alegătorii săi alungând cioarele de pe ogoare și pomete, ca să nu fure grăunțele de pe sămănături și perjele de pe pomi. Până atunci însă se târăște pe jos prin Cernăuți, ca toți acei oameni, cari cred, că cu vorbe goale și urcându-se pe spatele țaranilor năcăjiți, pot să ajungă până la lună și stele.

Celalalt deputat al Sucevei din parlament (sfatul împărătesc din Viena) domnul baron Alexandru Hurmuzachi e mai șiret. Știind el prea bine, că preabunul Dumnezeu n'a făcut pe om, ca să sboare, ci să imble, el vine câte-odată și pe la Suceavă ca alegătorii țărani ai districtului Suceava să nu-i uite de tot prea cinstita față. Mai întâi se duce la otelul Central și se pune la sfat cu sftenicii săi jidanii Rolig și Aisăenberg. După sfat mai trece odată pe drumul cel mare, ca să-l vadă țărani veniți la târg și să răspândească pe la sate știrea, că baronul trăește încă și-i sănătos.

Despre isprăvi de-ale baronului pentru folosul țărânimii n'am prea auzit. Nu-i vorbă, ajută el la câte

un vornic, doi din cei încurcați cu socotelele satului, dar în colo tufă: nici nu-i în stare să scoată o școală privată pentru Românii noștri bântuiți de Ruși din satul Măriței, cu toate că s'au găsit de cătră căpitania din Suceava în satul amintit numărul trebuitor de copii de școală și cu toate că satul dă și casă pentru școală și plătește și învățătorul. Atât de neputincios e!

Ca să-și spele obrazul în fața Românilor, a vorbit și el odată în sfatul împărătesc (parlament) din Viena vre-o trei-patru vorbe despre nesocotirea limbii noastre din partea diregătorilor din țară. Atâta! Încolo trăește bine cu Rușii și Jidanii, dușmanii noștri de moarte, cu ajutoriul cărora nădăjduiește, să se facă căpitan al țării!

Și de ce adică nu s'ar face, dacă țărani noștri îl rădica pe umerii lor până în ceriu?

Când vor înțelege oamenii noștri, că astfel de oameni, cari fug cu limba scoasă după cinste și măriri, nu li vor aduce nici un folos, ci îi vor lăsa să piară cu zile. Căci cele câte-va hatăruri, pe cari le fac dumnealor la doi-trei, să zicem o sută de gospodari, nu înșamnă nimic față de cei peste 50 mii de țărani din districtul Sucevei. Deputații nu se aleg de 100 de alegători ci de mulțimea norodului și de aceea nu pentru cei vre-o 100 au să lucreze ci pentru între g norodul.

Dar oamenii noștri sunt buni și tac și sufăr. E, nu știu, că au în mâna lor puterea și de a rădica, dar și de a trânti jos deputații aleși de dânșii, care nu-și fac datoria lor față de norod.

Sau poate cred țărani noștri, că baronul Hormuzachi îi atotputernic, pentru că-i baron? Cum se mai înșală! Am arătat mai sus, că-i așa de neputincios încât nu poate scoate dela stăpânire o școală privată pentru Românii din Măriței, o școală ce de mult li se cuvine după lege. Dar baronul mai este neputincios și din alte pricină. El are bani, îi bogat, îi trebuie acuma numai cinste și măriri. Pe aceste le împărțesc în țara

noastră Jidani, Rușii și alte litfe, cari cu toții ne sunt dușmani. Baronul Hormuzachi, deci dară trebuie să trăiască bine cu acești dușmani ai noștri, cu cari ar trebui, să se lupte pe viață și pe moarte.

A'nțelege acuma și cel mai prost om, că dacă trăeste baronul bine cu dușmanii norodului țărănesc și așteaptă măriri dela dânsii, nu poate lucra de fel spre folosul țărănimii, căci nu-l lasă dușmanii norodului.

Ce învățături putem deci trage din cele spuse? Iată-le!

Țăranii, când aleg un deputat, să nu întrebe ce nume are, ori de-i de neam mare, ori de poate sbura prin vâsduh și altele. Ci să se întrebe: cunoaște el bine pe țărani și nevoile lor? A trăit el lungă vreme între dânsii, ca să știe, cum să le ajute? S'a arătat el în viața sa muncitor, cinstit și cu dragoste pentru țaran. Este el dator la Jidani? Îmblă el după măriri deșerte? Căci atunci nu poate fi de folos țărănimii! Are el gând să rămăe în mijlocul țărănimii, ca să poată veni la nevoie la el fiecare țaran și să nu fie silit a tot cheltui cu drumurile, scrisorile și telegramele și apoi după atâta cheltuială nici să nu dea peste deputat?

Toate aceste întrebări nu și le-au pus până acuma țăranii și de aceea au ales deputați niște domni, cari se primblă prin vâsduh și țări depărtate; de nu-i mai poți ajunge și afla, ca să li spui nevoile și amarul, șă li ceri sfat și ajutor.

Dacă nici în viitor țăranii noștrii de pretutindeni nu-și vor pune aceste întrebări înainte de alegerile de deputat, tot păcăliți vor rămăne.

La primăvară se vor face alegeri noave de deputați pentru sfatul țării (dieta). Țăranii să se gândească de pe acuma, pe cine ar putea alege. Și să nu aștepte să li vie de cine știe unde un om străin, ca să-l aleagă deputat și apoi să nu-l mai vadă.

De altfel noi ne-om face datoria și vom arăta la vreme, cine ar putea fi bun sau rău de ales.

De ce a renunțat D. conte Bellegarde la mandatul de deputat?

II.

Domnul conte Bellegarde este omul dreptății, care nu cere ce-ră, ce nu se curvine, sau ar fi cu neputință. În calitate sa de deputat locul activității sale e în prima linie parlamentul; unde se fac legile noave. Avem însă și legi în vigoare, cari se aplică, sau ar trebui să se aplice. Organele chemate la aceasta sunt autoritățile statului, dela miniștri în jos până la gradul cel mai inferior; precum și autoritățile autonome.

Dacă este vorba de aplicarea legilor existente deputații se adresează la ministrul respectiv, atrag atențiunea lui asupra împrejurărilor existente nesănătoase și cer remedierea necesară. Știm, că d. conte Bellegarde ca deputat conștiincios a făcut us de dreptul acesta, a informat minișterile despre starea adevărată și deplorabilă a împrejurărilor din țara noastră și a pretins sanarea

răului. Ministrul, care nu poate ști tot ce se petrece bună oară la prefectura din Suceavă sau la pretura din Doroh, cere raport în cauză dela instanțele inferioare și se informează și la alți deputați. Avem funcționari și deputați de diferite naționalități, de vederi politice contrare, romanofagi, filosemiți, informați în cauză prin observare proprie imediată sau prin comunicări din a treia mână, obiectivi sau preocupati în judecata lor și mai diferiți încă în caracterele lor. Sunt deputați, cari se folosesc de mandatele lor pentru scopuri particulare proprii sau străine. În cazurile din urmă hotărăște mărirea plății sau a proviziunii. Cel mai vicelau și mai prefăcut dintre deputații bucovineni, un român renegat, care a mijlocit pentru o sumă colosală arândarea tuturor pădurilor fondului religiosar buc. gr. or. la o companie de speculanți, nu-i decât samsariul și misitul ereiilor. De eoadă, deputatului acestuia se țin și deputații Românilor, afară de contele Bellegarde. Unii din comoditate, că li-i prea greu, să cugete singuri, alții din alte motive particulare. Afară de aceste mai sunt în joc între deputații țării noastre și ambițiuni personale, cari determină faptele lor. Între ei există deci o colisiune a intereselor (interesele lor se bat cap în cap) și din cauza aceasta o rivalitate. Informațiunile ce le primește ministrul asupra aceluia și lucru, sunt deci contradictorii sau cel puțin de colorit de tot diferit.

De multe ori cererea cea mai justă nu află considerare pentru că deputatul oponent dispune de mai multe voturi în parlament. Adese se miră lumea, că dela guvernul central vin fapte, cari se credeau cu neputință. Este secret public în țară la noi, că autorul intelectual al faptelor acestora nu este decât amintitul deputat rus. Este regretabil, că organele guvernului central precum și ale celui provincial nu se emancipează de influența acestui om de caracterul cel mai dubios; și că dau ansă la șopote diferite, cari li reduc încrederea, raxa și autoritatea în ochii cetățenilor. Gurele rele susțin deci, că au dreptul să zică: dela cap se impute peștele. Și mai trist este că deputații români trag într'un ham cu acest om fătarnic și cel mai periculos dușman al Românilor, care compromite țara în fața celor, cari au ochi să vadă, și urechi să audă. Deputaților bucovineni, pentru cari mandatele sunt un mijloc de învițire, contele Bellegarde este o piedecă foarte mare în ajungerea scopului acestuia. Interesul lor cere deci imperios delaturarea contelui Bellegarde din camera imperială a deputaților și zădărnicierea intrării sale în dieta Bucovinei. Este fapt pozitiv, că în serviciul acestei cauze drăcești stau și Români ticăloși și blăstămați, deputați și aspiranți de deputație cu uneltele lor orbe. Pentru realizarea acestui scop infernal elica a căutat și caută, să submineze raxa și autoritatea contelui Bellegarde.

Dacă n'ați auzit încă, să știți deci, că și intelectuali de ai noștri au afirmat, că contele Bellegarde este un corp străin în sinul neamului nostru și că din cauza aceasta trebuie depărtat, ca să facă loc unui parasit român, care a abuzat de bunătatea lui. Sunt și de accia între noi, cari contestă românofiliismul contelui Bellegarde și reduc toate faptele sale la filantropie sau ajutorul săracilor, pentru a micșora valoarea sa politică în

ochii Românilor. Descendența contelui Bellegarde ne dă dreptul, să facem o concluziune contrară. Admitem, că contele Bellegarde este patriot austriac convins. Aceasta nu exclude, că el să nu poată fi filoromân. Împrejurările din orientul Europei îi dictează lui ca patriot austriac să fie ceea ce este un aderănt și pătruns filoromân. Și filoromânismul se probează numai prin fapte și nu prin vorbe. Dacă faptele contelui Bellegarde în favorul și folosul Românilor, între faptele Românilor de naștere, se poate, să ne mai îndoim de sentimentul său nobil și desinteresat fără oareși-care gândire ascunsă? Cine a avut ocaziune să discute cu contele Bellegarde chestiuni românești, a fost surprins de vederile sale politice mature relative la conservarea elementului român în Bucovina. El a zis, că Românii din Bucovina vor peri, dacă n'or munci, n'or cruța, n'or conserva ceea ce au, n'or recâștiga pământurile pierdute și nu s'or feri de fapte necinstite. Cine contestă adevărul acestora, este sau un ignorant sau un dușman al Românilor. Și cu toate acestea este trasă la îndoială sinceritatea contelui Bellegarde, care căutărește mai mult decât cei țușpatru deputați români, pe cari îi poartă de nas deputatul ruseș, de care am vorbit mai sus. Acesta este mai bun pentru Români, decât contele Bellegarde! Aferim, ce mai politică românească! Pentru a caracteriza deplin stupiditatea politicianilor români vom remarcă faptul, că o personalitate rusească din Bucovina a declarat, că toți deputații ruși afară de unul ar renunța îndată mare la mandatele lor, dacă ar primi contele Bellegarde, să li ocupe locul ca reprezentant al Rușilor.

Ca să răcească dragostea Românilor pentru contele Bellegarde, politicieni de-ai noștri au scormit minciuna tendențioasă, că el ar fi autorul intelectual al espulsării d. N. Iorga din Austria. Din informațiuni sigure, ce le-am primit dela locuri competente, rezultă, că d. conte Bellegarde nu numai că n'a inițiat espulsarea d. N. Iorga, ci din contră a intervenit la forurile competente, ca să nu se facă un astfel de paș imprudent, care va produce numai sânge rău la Români.

Adversarii contelui Bellegarde și ai Românilor au lătit prin cercurile normative știrea falsă, că el nu are nici o trecere în țară și că nici alegătorii săi nu țin lu el. La alegerea consiliului comunal din Cămpulung contele Bellegarde n'a fost ales, pentru că lot Români, cari ar trebui să-i fie recunoșcători, în înțelegere cu dușmanii neamului nostru au sedus pre alegătorii români prin diferite neaderăruri. Și oare de ce? Ei au știut prea bine, că contele Bellegarde un aspiră la leașa și veniturile primarului și că el va căuta, că administrația comunală să fie cât se poate de bună și corectă. Causa nu-i deci decât scopul rădit a arăta, că contele Bellegarde nu este barbatul situațiunii. Imediat după aceasta bucuram și gazetele semite, că pozițiunea contelui Bellegarde este sdrușcinată, că Românii s'au lepădat de el și — dorința cea mai fierbinte a erreilor — că el va renunța la mandatul de deputat. Aceasta se pare, că s'a făcut cu știrea și consimțământul conducătorilor partidului român din țară. Doar membri ai consiliului comunal din Cămpulung fac parte din dirigența partidului acestuia. Dacă însă conducătorii partidului

nostru național nu s'au ocupat cu alegerile comunale din Cămpulung și nu au luat inițiativa, că contele Bellegarde să fie ales, au dat probă evidență, că nu înțeleg, să apere cauza română în Bucovina. Și organele noastre de publicitate, care sunt identice cu ale partidului român, au stat mute în afacerea aceasta. Vrând nerrând trebuie să crezi, că și conducătorilor noștri li stă contele Bellegarde în cale și li-i piedecă în afaceri incompatibile cu mandatul de deputație. Semnificativă este în privința aceasta e constatarea unui avocat erreu din Suceava, că de renunțarea contelui Bellegarde la mandatul de deputat nu se bucură numai 99% de errei ei și deputații principali români.

Raportul dintre Ruși și Români în țara la noi este cunoscut. Se știe, că pericolul de desnaționalizare ni vine în prima linie din partea Rușilor și că de acestia trebuie să ne ferim și să ne îngrădăm necontentit. Până la ultima sesiune a camerei noastre provinciale organele noastre de publicitate, cele române și germane, vărsau foc și pară contra mareșalului actual al țării și în contra vărului său, care-i deputat rus conducător, prin urmare adversar înverșunat al elementului român din Bucovina. Ținuta organelor noastre de publicitate ni era deci esplicabilă. De-odată foile noastre au amuțit, pentru ele personaje politice amintite numai există și deputați de-ai noștri au capitulat înaintea mareșalului țării și i-au făcut complimente vărului său amintit în camera provincială. Numai începe deci îndocală, că domni s'au lins. După starea lucrurilor se impune concluziunea că politicianii noștri conducători au dat mâna cu Rușii și au contractat alișverisuri cu ei. După svornurile, ce nu amuțesc unui din conducătorii noștri s'au cărpit bine. Pentru concesii însemnate făcute Rușilor unul s'a asigurat postul de president la banca țării, altuia i s'a garantat postul de mareșal al țării și al treilea s'a mulțămît cu posturile de vicemareșal al doile al țării și de director al oficiilor țării. Acesta din urmă a mai și primit deja postul de consilier administrativ la căile ferate locale din Bucovina, la care a renunțat conducătorul Rușilor, Svornurile, ce circula meru și nu amuțesc, mai spun, că șeful politic al Rușilor s'a obligat totodată să esopereze politicianilor noștri, cari fac si negoț de lemn, pentru o prorisuniune corespunzătoare o reducere considerabilă a prețului de cumpărare lu direcțiunea fondului religionar gr. or. și să li procure capitalurile necesare la esploatarea întreprinderilor lor. Se zice, că la intervenția conducătorului Rușilor se va deschide în civrând în Cernăuț o sucursală a unei bănce mari din Viena, care să financieze întreprinderile din urmă ale politicianilor noștri. Toate aceste pentru sacrificare d. conte Bellegarde. Vedeti, că politicianii noștri, cari joacă rolul de antisemiți, practică afaceri jidovești de minime. Dela pactul secret încheat cu Rușii a urmat tot mai erident izolarea contelui Bellegarde, ca acestu îngreșându-se de purtarea Românilor, să se ducă și să deschidă calea celor ce consideră țara noastră de pașalic turcesc. Că concluziunea noastră este adevărată și corespunzătoare stării faptice urmează și din indiferența organelor noastre de publicitate, cari au ignorat renunțarea contelui Bellegarde la

mandatul de deputat și manifestul său adresat alegătorilor, și din bucuria jurnalelor jidovești manifestată din incidentul acesta. Convingător este în pririnta aceasta și faptul, că pentru conducerea adunării delegaților comunali din Câmpulung contele Bellegarde, deputat al Câmpulungului, a fost trecut cu vederea și în locul lui delegat deputatul Humorului, precum și faptul, că președintele adunărilor delegaților comunali ținute în Câmpulung și în Gura-Humorului a respins la întrebarea unui delegat, ce zice la renunțarea contelui Bellegarde la mandatul de deputat: „Atâta pagubă! Nici nu m'am bucurat când a fost ales, nici nu plâng, că se duce. Îi dorește cale sprâncenată.“ Mare i-a fost însă decepțiunea, când muntelui recunoscători au propus și votat încredere nemărginită contelui Bellegarde și l-au rugat, să revie asupra demisiei sale. Că muntelui și țărăniile noastre știu, cât valorează contele Bellegarde pentru ei, ni probează faptul, că și delegații comunali din districtele Humorul, Suceara și Sirele i-au votat asemenea încredere absolută și l-au rugat, să revoace demisia dată.

Că administrația comunală în țara noastră este deplorabilă, o știu și babele. Comitetul provincial nu numai că nu întreprinde nimic pentru sanarea răului, ci din contră ajutură această administrație turcească sau moscăcească, pentru că după cum se vorbește, întărește acte în detrimentul comunelor și în favorul Jidanilor.

Contele Bellegarde a munit deci cu drept Bucovina țară de jae!

Am pute prourma registrul păcatelor politicianilor noștri, cari stau în deplin acord cu țimula politicianilor jidovești și a presei semite și l-au necesitat pe contele Bellegarde, să renunțe la mandatul de deputat, nu vom însă să ostenim de-odată prea mult pre onorații cetitori, pentru că vom mai ave ocașiune, a ne ocupa cu materia aceasta.

Suntem siguri după stările primite, că bravii noștri munteni nu vor mai da ascultare vorbelor minciunoase ale unor indivizi interesați și că vor proba din nou că-s independenți în judecata lor și că ingratitudea nu este o calitate a lor.

De la Cosmin.

Servitutele Câmpulungului.

Ocolul Câmpulungului moldovenesc se bucura supt domnia Voevozilor moldoveni de multe drepturi și privilegii. Locuitorii nu știau de dijmă și boeresc și aveau să dee un poclon Domnului țării la Crăciun și la Paști și să păzească granița din spre Ardeal și Ungaria. Un căpitan, Calmășul, din cetatea Orheiului s'a înșurat cu o țărăncă câmpulungeancă. Mitropolitul Gavril al Chievului și puțină vreme și a Moldovei și Sucevei se trăgea din neamul Erhănenilor și Grămădenilor.

Când a venit Bucovina la Austria, în Câmpulung erau țărăniile liberi, bogați și trăind în condiții prielnice

și sigure. Creșterea vitelor și albinăritul era în floare. Aveau drept de crășmărit, vânat și păscuit. O industrie casnică țărănească se dezvoltase în liniștea și măreția naturii și la adăpostul sigur al munților ocrotitori. Prin documente domnești li se asigura drepturile lor și li se ușura traiul.

Stăpânirea austriacă aflând atâtea locuri largi și bogate și încredințându-se din documente și tradiție, că aceste locuri sunt domnești, le-au trecut pe seama statului sau a camerei, deoarece toate prerogativele Voevozilor treceau asupra împăratului, care dispunea după plac cum făceau și Voevozii moldoveni. Însă cu durere să o spunem, că funcționarii însărcinați cu administrația acestor locuri și munți, i-au jignit pe munteni în interesele cele mai vitale. Nu au luat în vedere documentele Domnitorilor moldoveni, prin cari li se făceau muntenilor înlesniri de traiu. Li s'au oprit pe încetul pescăriile și fânațele cele mai bune. Din pricina aceasta muntenii noștri au început a da înapoi și a sărăci într-o una: În 1796 au făcut contract cu camera să le îngăduie pășunatul și dreptul de a lua lemne de foc și clădit din pădure, după trebuințele casei. Dela 1824 dădea câte 24 cruceri gospodarul cu doi boi și 12 cr. pâlmașul. Această stare de lucruri a durat până la 1861, Românii din ocolul Câmpulungului au trimis o deputațiune cu o poftire la împăratul, prin care cereau să se reguleze prin o comisie alcătuită din Români și reprezentăți ai camerei, locurile și munții din fostul ocol: Comisia din partea camerei a fost trimisă, însă lucrurile s'au încurcat și mai tare. Tot în timpul acesta, direcția de finanțe din Lemberg anunțase la comisia de servitute din Cernăuț să descarce pădurile și imașurile de servitutele Câmpulungenilor. Comisarul Torkasch, însărcinat, să asculte și să împlinească cererile Românilor munteni din poftirea asternută Majestății Sale Împăratului, și Hammer, din comisia de servitute au încurcat lucrurile. După multe ciorovaele au ajuns la învoiala din 2 Septemvre 1865. Prin această învoială s'a trecut la stăpânirea comunei politice Câmpulung 7140 de jugăre de pădure și imaș. Din acestea jugăre, 5464, formau echivalentul de servitute al țărănilor câmpulungeni. În învoială s'a pus răsvedit că camera a împăcat atât comuna politică Câmpulung, cât și pe locuitorii acesteia și s'a hotărât în alienatul 8 al învoielii că comuna politică i-a ori ce drept de servitute ce l-ar cere locuitorii asupra sa. În alienatul XXLI se spune lămurit că gospodăriile îndreptățite, 640, au drept să se folosească de lemne pentru ars și clădit, precum și de pășune, de pe cele 5464 de jugăre.

Cele 640 de gospodării îndreptățite s'au folosit de acest drept de servitute până la intrarea ca primar alui George Beligan.

Mai înainte și în timpul acestui primar, comuna se îndătorise foarte tare și căuta să mai facă noaună împrumuturi. Atunci s'au aninat consilierii comunali, cea mai mare parte Jidani neîndreptățiți și cărturari neghiobi, nătângi și leneși să iae aceste drepturi de servitute din folosința oamenilor.

O greșală neertată a făcut d. Teodor Stefanelli, care a făcut cărțile fonciare (tabula), că nu s'a ținut de

lege și întabulat cele 5464 de jugăre numai pe comuna politică Câmpulung. Greșeli ce au pricinuit ruinul și înstrăinarea celor mai multe păduri și imășuri de servitute, averea neamului nostru în preț de mai multe milioane, a făcut și în celelalte comune românești. Din pricina d-lui Stefanelli au intrat și intră și acuma păduri întregi de servitute în mâna Jidanilor, iar în Câmpulung și alte sate, cei din comitetul comunal au vândut pădurile cele mai bune pe un preț de răs la spe lanți jidani și i-au îmbogățit cu averea moștenită și rescumpărate dela moși strămoși. Din pricina d-lui Stefanelli azi țărani din Câmpulung și alte comune trebuie să plătească din greu ca să-și poată da o vită pe imăș și să-și iaie vre un gătej din pădurea lor sătească.

Un noroc pentru munteni, că contele Bellegarde, fiind ales deputat și-a dat toată silința să scape servitutele și să le deie iarăși în mâna țărănilor noștri. Atunci s'au gândit și țărani din Câmpulung, cari-s așa de bătuți de nevoi și mâncați de năcazuri, că nu știu ce să mai înceapă, că au și ei servitute, că s'au folosit de dreptul lor până înainte de vreo câțiva ani. Tocmai în vremea aceea erau alegerile comunale, și d. George Hutu, care voia să fie primar, le făgăduia oamenilor că li va scoate el servitutele. În consiliul comunal au mai fost aleși după multă trudă și muncă domnii Reuț și Criclevici, ca să facă rânduială și să-i conducă pe cei cu „sumane”. Cei îndreptățiți la servitute s'au pus pe lucru, au dat bucățica dela gură și au scos cu mult chiu și vai toate documentele și actele ce le asigură dreptul lor și au făcut o cerere întemeiată pe dreptate și adevăr la consiliul comunal. Domnii cei marii Reuț și Criclevici, nici nu au voit să știe de cererea celor îndreptățiți și și-au bătut joc de bieții oameni. Abia atunci și-au arătat cuconășii arama și cum iubesc ei poporul. Așa știu ei să ușureze greul și nevoile țărănimii? E frumos că întunecă dreptul oamenilor? Cine i-a ales în consiliul comunal și pentru cine se băteau cu mâna în piept că vor lucra? Câte minciuni nu au iscodit și câte năsdărăvării nu spuneau numai să-i înfrice pe oameni. Cei îndreptățiți, care sunt la 3000, s'au îndreptat cu rugăminte și acești domni mari cocoțați de popor la cinste, i-au lovit cu piciorul și caută să bage în datorii strașnice și comuna și să-i neîndreptătească și pe țărani. Aferim că vrau binele poporului. Nu văd ei că banii, cari trebuiau să fie în casa comunei pentru atâtea păduri ce s'au vândut, nu se află nicăiri și comuna e înglodată în datorii până peste cap, iar bieții oameni nu se pot ajuta nici măcar cu cea ce e a lor? De ce nu au cetit actele și documentele învoielilor din 1865? De ce nu au întrebat norodul cum a fost înainte și cum s'a folosit de dreptul de servitute? De ce nu a respuns consilierul comunal la cererea oamenilor de a recunoaște cele 5464 de jugăre ca moșie comunală după paragraful 63 al legii comunale? Aceasta au putut-o face foarte lesne și dovedeau dd. Reuț și Criclevici că simțesc pentru popor și voiesc să facă binele țaranului. Prin purtarea lor batjocuritoare au arătat că sunt dușmani răuvoitori ai țaranului și așteaptă numai cinste și măririi. De când au intrat acești doi năsdărăvani în consiliul comunal diu Câmpulung au băgat comuna

și satul în cele mai grele și mai mari încurcături. Se vede că s'au pus să-i pregătească peirea cât mai degrabă. Treaba servitutei nu au putut-o pune la cale în folosul obștinii, dară bancă cu chizășia comunei, care împrumută și întărește pe Jidani au putut face? Despre acestea și altele vom mai vorbi. Pe semne îi ardea grija cum ar face să sâștige d. Criclevici mai multe zeci de mii pe spatele comunei. Apoi am băgat de seamă că d. Reuț îmblă după plăcinta deputăției în Câmpulung. Să mai rabde, că nu i-au picat dinții cei de lapte pentru politică. Ar fi tare bine să-și caute de nevoile lui și pe noi să ne lase în pace. Tot odată îi hotărâm să iasă el și d. Criclevici din consiliul comunal numai decât, până nu-i prea târziu, că de altminteri va fi rău de obrazul lor. Destul ne-au făcut atâta rău alți cărturari, acuma aceștia voiesc să ne aducă chiar în prăpastia pierzării? Li vom întreba în scurtă vreme de ce nu au luat în seamă cererea celor îndreptățiți și la ce îi țin pe cei cu „sumane” să nu-și spuie voința lor?

Mai mulți Câmpulungeni îndreptățiți.

Numiri la judecătorie.

În numărul prim am adus sub acest titlu știrea despre numiri noaue la judecătoria. Avem acuma de adaos că sau ocupat și la Cernăuți 2 posturi de judecători dară cu cine? Se înțelege că n'au putut fi alții decât din seminția aleasă. Eată și numele lor Hersch Burstyn (cu ifosul de presidialist) și cu Hersch Becker până acuma judecător în Coțmani. S'a mai ocupat și postul unui judecător mobil (Fliegender) cu sediul deocamdată în Cernăuț. Se înțelege că încă unul tot din aceeași seminție adevă: Kottlár. Întrebăm acuma mai poate spera să vie vr'un judecător român la Cernăuț, dacă toate posturile din Cernăuț is rezervate numai pentru jidani? Unul a fost atât de naiv și credea că da! Mai credea că împlinind nevastă-sa o misiune culturală în Cernăuț se poate bucura și de sprijinul deputaților români și ale altor persoane române cu influență. Și ar fi mers poate, dacă n'ar ave domnii să-și bată capul cu alte grije. Că mergem spre judaisarea completă a judecătoriilor e și dovadă, că s'a denumit acuma în Cernăuț ca procuror substitut earăși un jidan, Dr. Markus Preminger! Acesta-i primul cas în toată Austria. Putem fi mândri, că ne putem escela și noi cu ce-va, eară deputații noștrii au de înregistrat un „succes” mai mult! Aflăm din sorginte sigură că forurile competente au propus pentru postul de vicepreședinte la tribunalul din Suceava, de cea mai mare însămnătate pentru noi, pe lângă un consilier român bine cualificat și pe consilierul din Cernăuț de tristă memorie, Dr. Handl. E cunoscută în toată țara ba și peste hotare purtarea scandaloasă a acestui consilier față de un teolog român în anul 1908. Împins de o ură nemărginită față de tot ce e românesc a lovit cu bastonul în capul tânărului, care purta haina cleri-

cală — pentru că-i oprea privirea la un spectacol. Se mai știe, că a fost condamnat acest consilier pentru acest delict din partea judecătoriei, căreia îi aparține, la o pedeapsă de închisoare, schimbându-se aceasta din cauză, că n'a fost pedepsit până atunci, în o pedeapsă în bani. Cu toate aceste nu s'au sfiit forurile competente — între care se zice că ar fi și români — de al propune pentru un post de vice-președinte la tribunalul din Suceava, căruia îi aparțin cei mai mulți judecători români. Se poate aștepta dela el, că va fi obiectiv și-i va cualifica pe judecătorii români după merit?

Noi credem, că prin lovitura, care a dat-o teologului român în public, a fost lovit întreg poporul român și că dela acest judecător înzestrat cu astfel de însușii n'avem de așteptat nici o dreptate! Protestăm, deci cu toată energia contra numirii sale de vice-președinte și avertisăm conducerea partidului și pe deputați să o împedice cu ori ce preț, dacă mai au mânele libere.

Noi și Străinii.

„Narodni Holos“ din Cernăuți publică în N-rul 61 din 13 Oct. a. c. un articol mai lung, în care se plânge, că prefectul din Strojineț dl. Dr. Victor Korn, favorizează pe Români prin faptul, că neglijează cercetarea disciplinară în contra domnului părinte Procopovici din Bobești și nu pune capăt agitațiunilor demoralisatoare (? N. R.) ale domnilor părinți Popovici din Broșcăuții-noi, Stefanovici din Banila-moldovenească și Dr. Onufrei Malcinschi din Comarești, cari se opintesc să fabrice din Ruși moscali trădători.

Domnului Dr. Korn i-se mai imputează, că tragănează deja doi ani cu crearea școlii rusești din Broșcăuții-vechi, ca astfel să aibă Românii destul timp, ca să agiteze. Urmarea acestei trăgănări este de tot tristă pentru Ruși, pentru că în comuna aceasta, în care înainte de doi ani se aflau mai mult de 60 de școlari ruși, acum sunt numai vr'o câți-va.

Înainte de-a încăpe d. Dr. Korn cariera sa de prefect al Strojinețului, în Broșcăuții-noi era o școală rusască de 3 clase și nici una românească, astăzi însă școala aceasta există numai în aparență cu 30 elevi într'o unică clasă, școale românești însă sunt trei.

Prefectura din Strojineț a tolerat în cătunul Taborești din Broșcăuții-noi o școală privată românească un an întreg fără încuviințarea autorităților școlare, ca astfel să fie romanisați copiii ruși.

„Prefectul acesta cu ajutorul jardarmilor, al autorităților locale românești, al consiliilor școlare locale românești, cu ajutorul proprietarilor mari români, a deputaților români, al comisarilor români, inspectorilor români, intență învățătorilor ruși pentru ori și ce nimică cercetări disciplinare pe când denunțări în contra învățătorilor români le-a trecut cu vederea“.

„Prefectul acestu ascultă numai de inspectorul român Nuțu și de preotul polon Krzyzanowski, cari sunt dușmanii cei mai neimpăcați ai Rușilor“.

Calomnia este arma Rușilor. Ei văd gozul în ochii altuia, dar bobul în ochii proprii nu. Comediile și itegalitățile comise de inspectorul rus la școala din Ceahor în contra Românilor sunt ne mai auzite. De ce nu le publică nunitul jurnal și pe acestea?

Rușii se opintesc din răspuțeri să ne slaviseze și, pentru a-și masca faptele lor, strigă, că ei sunt romanisați. Vorba ceea: Turcul te bate și Turcul te judecă.

Cronica săptămânei.

Nemții din țară. Unitatea partidului creștin-social e sdruncinată. „Deutsches Volksblatt“ și „Reichspost“, cari reprezentau odinioară o singură voință a unui singur conducător, după moartea lui Lueger au început ceartă, cui i se cuvine după drept moștenirea.

Și rădicat pe un pedestal, unde trebuie multă putere sufletească, că să-ți poți păstra o privire curată, Dr. Neumayer, în lipsa unei individualități neînfrante, a început a face concesiuni. Așa, programul lui Lueger a fost destrămat în punctele sale principale. Căci prin călătoria sa la Budapesta a nimicit una din cele mai însemnate probleme a partidului creștin — social: Ege-monia Austriei în imperiul austro-ungar. Cu tot caracterul privat, ce voește să-i atribue acestei visite, presa creștin-socială nu poate ascunde unele reproșuri.

Și ca un depărtat ecou al slăbirii acestui partid e împăcarea Nemților creștin-sociali din Bucovina cu partidul german-național, împăcare săvârșită într'o mare adunare, ce s'a ținut în Cernăuț în 16 Oct. a. c.

Peninsula balcanică se bucură de multă atenție. Odinioară încunjurată în ceața neștiinței, astăzi în ceața combinațiunilor diplomatice, ea formează punctul de atracție, al unor state, cari se cred în drept a ave patent asupra soartei câtor-va popoare din sudul Dunărei.

Multe planuri mărețe an țesut diplomații. Era un timp, când influența Rusiei a pătruns până la Cornul de aur și neobositul Tscharykow era unicul motor

care funcționa în mașinăria imperiului otoman. Atunci au fost înfrânți albanii, cassele golite și armata slăbită. Și interesele Rusiei erau reprezentate de minune.

Prietenul lui Tscharykow, Iswolski, care declarase contelui Aehrental din Viena un mare duel politic, era sigur de biruința imperiului pravoslavnic.

Dar ce să întâmplă? Turcia își cumpără vase germane de resboiu și visul Rusiei de-a vede numai steagul său în ținutul Mării-Negre, cu încetul se preface în ceață și, când aceeași Turcie se apropie de Austria și România, acel vis drăgulaș — evaporează.

Acum domnul Iswolski petrece în Paris. Se zice să aibă un important rol la încercările de umilire întreprinse de Franța în contra guvernului turcesc.

Românii din Bulgaria. (Din foile românești). Pe malul drept al Dunării albastre sunt Români supuși unei stăpâniri străine, care i-a tolerat, cât timp a mai trăit memoria, că Bulgaria își datorește independența sa vitejiei soldaților români. În urma relațiilor amicale între România și Turcia, Bulgaria se crede amenințată în existență, și neputând alta caută să se răsbune asupra Românilor supuși ei.

În Turtucaia este o școală veche românească, care funcționează de mai mult de 100 de ani și e susținută de guvernul român din anul 1880.

Când agitațiile bulgare pintre Români n'au înregistrat decât același nesucces, autoritățile bulgare au închis școala românească arestând pe director și profesori și mulți fruntași români din orașelul cu peste 4000 de suflete românești, sub pretextul foarte larg, că conspiră în contra regatului bulgar, și i-a dat în judecată pentru falsificarea de acte publice.

Această falsificare constă într'aceea, că directorul a înscris copii în școala românească lăsând ca părinții, cari cei mai mulți sunt pescari și nu știu scrie, să pue degetul pentru întărirea subscrierii. Dar legile bulgare pretind, ca părinții să subscrie înșiși (?) deci au călcat legile statului bulgar și au falsificat acte publice.

Știri mărunte.

De ale poștei. Șeful direcțiunii poștelor din țară, faimosul director Kostrouch, pregătește pentru noi români o noaună lovitură, care, decă nu va fi paralisată de cu bună vreme, ni va aduce o daună foarte mare.

E vorba de ocuparea postului de administrator la oficiul poștal din Vatra Dornei, devenit vacant în urma mutării fostului administrator al acestui oficiu, a germanului Enderle, la Cernăuți.

Cu toate că d. Kostrouch ștle prea bine, că comuna Vatra-Dornei are o populațiune covârșitoare românească și că prin urmare cunoștința limbei române la oficiul amintit e de neapărată lipsă, totuși a pus totul la cale, ca postul de administrator la acest oficiu postal să fie ocupat cu un funcționar, care nu cunoaște nici cele mai primordiale noțiuni din limba românească.

Pentru aceea acest bărbat este însă o creatură a d-lui Kostrouch, gata să facă șefului său ori ce seviciu. Și pentru a-și ajunge scopul, a întrebuițat un chițibus de tot ingenios.

Înainte de ce s'a scris concursul pentru ocuparea acestui post, d-l Kostrouch a detașat ca conducător al acestui oficiu pe un funcționar din Cernăuți cu numele Eugen Mitrofanowicz, născut din părinți ruteni în Stanislau și crescut în Toporouți, bărbat, care totdeauna a declarat că e rutean și care, de când trăește, nu a luat parte la nici o întreprindere românească, sprijinind totdeauna numai chestiunile rutenilor.

Această detașare nu a avut alt scop, decât a-i asigura acestui rutean postul vacant.

Concursul pentru ocuparea acestui post a fost scris săptămâna trecută cu un termen de opt zile, eără și cu intențiunea de a li face altor competenți imposibilă competiția.

Avem bărbați destui, cari-s calificați pentru acest post și prin urmare aplicarea unui străin în o localitate locuită aproape exclusiv numai de români, nu o putem califica altfel decât ca o sfruntare a drepturilor noastre ce la avem.

Îi rugăm pe domnii deputați, să deie acestei chestiuni atențiunea cuvenită și să împiedice cu ori ce preț strecurarea unui individ dușman nouaună și prieten dușmanilor noștri în rândurile noastre.

Afaceri școlare. Incepând cu numărul proximo vom deschide în ziarul nostru o rubrică specială „Școala” în care se vor discuta chestiuni privitoare la școală, la inspectorii școlari și la învățătorime. Rugăm pe cei competenți în cauză să ni acorde concursul lor binevoitor.

Sinuciderea lui Lucheni. Din Geneva se anunță, că ucigașul împărătesei Elisaveta s'a spânzurat în celula sa. După unele știri să fi fost anormal în momentul sinuciderii.

Afaceri cernăuțene. În 21 l. c. s'a întrunit în Cernăuț o mare adunare cu caracter internațional și interconfesional a tuturor cetățenilor, cari s'au exprimat cu indignare în contra corupției, ce domnește în administrația comunei Cernăuț. La urmă i s'a votat drului Straucher neîncredere și a fost provocat să depue în mânele alegătorilor toate mandatele și funcțiunile împreunate cu aceste mandate, pentru că el a concertat toate mandatele posibile, cari însă colidează; că abuzează de aceste mandate și funcțiuni pentru scopuri politice de partid; că în calitate de president al comunității israelite a luat prin terorism și protecțiune întreaga conducere israelită, fără că în realitate să fi fost recunoscut de jidani de conducătorul lor, în fine pentru că, uitând de calitatea sa de deputat și president al comunității, petrece în societatea unor persoane de pănură lui Schauer, fapt, prin care se înjosește vaza jidovimii!!

Domnul Chisanovici a adresat jurnalului „Tagblatt” următoarea scrisoare:

D-le Redactor,

Ați avut atâta amabilitate, să mă numiți în două rânduri candidat la funcția de deputat al Câmpulungului, devenit vacant prin retragerii contelui Bellegarde. Mulțumindu-vă din inimă pentru amabilitatea D-Voastre, Vă rog să informați cetitorii D-Voastre, că de o camdată, cu părere de rău, nu sunt în stare să „mă jertfesc” pentru popor și deci nu candidez. Aceasta nu ași face-o cu atâta mai mult, de oare ce și eu sunt unul din admiratorii contelui Bellegarde, și deci ași fi îndatorit să sprijinesc pe aceia, cari stăruie să aleagă din nou pe contele Bellegarde.

Vă mulțumesc foarte frumos pentru publicarea acestor șire.

Cu stimă

M. Chisanovici.

Îi rugăm pe toți conducătorii sătești, ca să îndemne poporul, să-și trimită copii la cursul de pomărit, ce se deschide în **Suceava** cu data de 15 Noemvrie a. c.

Se vorbește atâta despre lipsa unei clase de mijloc, și totuși se face atât de puțin. Iată o ocaziune de-a face ceva pentru neamul românesc, și nu costă decât puțină lămurire.

Cursul durează doi ani și se poate cerceta de băeți, cari au dela 16 ani în sus, și au finit școala populară cu succes bun.

De o camdată se primesc șese. Și în vedere, că copii sermani vor fi susținuți de consiliul cultural al țerii, Românii să nu întârzie de-a se interesa. După absolvarea acestui curs, sânt atâtea locuri, unde se pot aplica!

O nouă decorare! Zilele aceste a fost decorat din partea M. S. Regelui Carol Wolf Lenzberg din Suceava. Această știre a indignat foarte mult pe toți aceia ce-l cunosc bine pe acest obscur cafegiu ovreu. Pretinsele merite pentru regatul român ale acestui jidan de rând ar fi, că a luat parte de mai multe ori cu pompierii din Suceava la stângerea unor focuri iscate în târgușorul jidovesc, învecinat, Burdujeni.

Nu ne poate explica d-l secretar al consulatului român din Cernăuț, d-l Gallin, cum de vine acest jidan obscur la o așa înaltă decorație, de care nu s'a învrednicit în Bucovina încă nici un membru al academiei române din București sau alți Români fruntași, cari luptă pentru neam.

Așteptăm deslușirile aceste cu atât mai mult, cu cât numitul jidan a înaintat o cerere la guvern, ca să

i se permită, să poarte în public această înaltă decorație spre scandalizarea tuturor oamenilor cinstiți din Bucovina.

Rugăm întreagă presă naționalistă din România, să-și rădice glasul puternic; pentru a împiedeca realizarea acestei mari rușini pentru regatul român. Căci e pericol, după cum aflăm, ca'n puține zile să se presânte acest jidan obscur și îndrășneț în fața M. S. Regelui Carol.

Denumiri. Excelența-Sa ministrul de justiție a denumit notar i. r. pe lângă pretura din Stulpicani pe d-l Vasile Tudan.

Îi tritem cele mai sincere felicitări și-i dorim activitate rodnică în folosul neamului.

Rectificare. La rugarea d-l conte Bellegarde rectificăm, că D-sa n'a dat plată d. avocat Dr. Tabak, ci că acesta rugat fiind de D-sa a reprezentat părți române sârmane în procese gratuit.

Adaugem din partea noastră, că un avocat român n'a voit să facă aceasta.

Disciplina în partidul român din Bucovina. Comitetele districtuale naționale au să nomineze candidatul de deputat, comitetul central însă să aproabe sau să respingă nominarea făcută, și în cazul prim să recomande alegătorilor bărbatul apt pentru deputăție. Politicianii noștri, Dr Florea Lupu și Dr Aurel cav. de Onciul, cari fac parte din comitetul central național român, agitează de pe acuma pentru d-l Dr. Romul Reuț nepăsându-le de nominarea comitetului districtual din Câmpulung și a comitetului central din Cernăuț.

Organizația partidului național. Congresul delegațiilor comitetelor districtuale fixat pentru prima Noemvrie a. c. s'a amănat pe timp nedeterminat. Oare de ce? Se vede, că politicianii noștri se tem că vor fi trași la răspundere.

Nominare de candidat. Comitetul național districtual din Câmpulung este convocat să se adune în 31 l. c. ca să nomineze candidatul de deputat pentru camera imperială a deputaților în locul devenit vacant prin demisiunea d-l conte Bellegarde.

Avocat român nou. D-l Dr Nicu Carabioschi și-a deschis cancelaria de avocat în Rădăuț.